

Økonomiministeriet

Folketingets Lovsekretariat
Christiansborg

29. april 2024

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 149 (alm. del) af 15. februar 2024

Spørgsmål

Vil ministeren skønne over, hvordan Liberal Alliances forslag a) Kontanthjælpsforslag om lavere sats efter et år og lavere satser generelt, b) Dimittend-dagpenge på SU-niveau, c) Halvering af dagpengeperiode, d) Fjern det 6. SU-år og gør kandidaten lånebaseret og e) Inflationsregulering af overførselsindkomster efter 2023 fra Liberal Alliances 2035-plan "Fra tryghedsstat til ansvarssamfund", jf. side 10, forventes at påvirke indkomstuligheden frem mod 2035 målt ved 1) Gini-koefficienten, 2) disponibel indkomst i procent og kroner og ører, 3) antal fattige børn og 4) antal fattige voksne?

Svar

Indledningsvis skal det bemærkes, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at skønne over effekterne af forslag b) og c) vedrørende ændringer i dagpengesystemet, idet Finansministeriet og Beskæftigelsesministeriet har igangsat et arbejde med at opdatere Dagpengemodellen, jf. Beskæftigelsesudvalget bilag 148 (alm. del) af 24. april 2024.

Opgørelserne i svaret vedrører således forslag a), d) og e) vedr.:

- Kontanthjælpsforslag om lavere sats efter et år og lavere satser generelt
- Fjern det 6. SU-år og gør kandidaten lånebaseret
- Inflationsregulering af overførselsindkomster efter 2023

Kontanthjælpsforslag om lavere sats efter et år og lavere satser generelt

Opgørelsen af virkningen af LA's forslag om at nedsætte alle kontanthjælpsmodtageres sats til integrationsydelse efter første år tager udgangspunkt i oplysninger om borgere, som er i kontanthjælpssystemet, og den generelle befolkningssammensætning i 2019. Det skyldes, at 2019 er det seneste år med tilgængelige, detaljerede og konsoliderede oplysninger om modtagere af kontanthjælpsydelser.

LA's 2035-plan blev præsenteret i april 2022, og forslaget vurderes derfor i forhold til reglerne i det gældende kontanthjælpssystem. Det vil sige, at der i besvarelsen ikke tages udgangspunkt i kontanthjælpssystemet, som følger af aftalerne på kontanthjælpsområdet af d. 13. oktober 2023, der forventes at træde i kraft i 2025.

Det er i beregningen lagt til grund, at kontant- eller uddannelseshjælpsmodtagere overgår til SHO-ydelsen, for personer der har modtaget kontanthjælp eller uddannelseshjælp i 1 år. Hertil følger også, at borgere som overgår til SHO-ydelsen omfattes af nye kontanthjælpslofter, fordi de overgår til en anden ydelse. Det bemærkes, at bevillingen af særlig støtte til kontanthjælpsmodtagere sandsynligvis ville stige med forslaget, grundet den betydelige ydelsesnedgang for berørte borgere. I beregningerne er der ikke indregnet ændringer i særlig støtte, da disse beror på individuelle vurderinger. I opgørelsen er der taget højde for, at der forekommer ændringer i udbetalingen af boligstøtte.

I beregningen er ikke indregnet *lavere satser generelt*, da det ikke er specificeret i LA's 2035-plan, hvad det konkret indebærer.

Fjern det 6. SU-år og gør kandidaten lånebaseret

Beregningerne af LA's forslag om at afskaffe det 6. SU-år tager udgangspunkt i oplysninger om personer, som er i gang med en uddannelse i 2019 og deres brug af SU-klip i 2019.

Regeringen, LA, K og DF blev i december 2023 enige om en SU-reform af de videregående uddannelser, som skal have virkning for studerende, der påbegynder en ny videregående uddannelse fra og med sommeroptaget 2025. Reformen indeholder blandt andet, at SU tildeles til studiets normerede tid samt justering af den maksimale SU-ramme til 58 SU-klip. Det er i beregningen af LA's forslag om at afskaffe det 6. SU-år lagt til grund, at det følger elementerne i reformen.

Det er lagt til grund for beregningen af at gøre kandidatordningen lånebaseret, at alle SU-klip anvendt af personer på en kandidatuddannelse omlægges til lån. I den forbindelse bemærkes det, at SU-lån ikke indregnes i den disponible indkomst og derfor ikke indgår ved opgørelser af indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten.

Inflationsregulering af overførselsindkomster efter 2023

Beregningen af LA's forslag om fremadrettet at regulere overførselsindkomster med inflation frem for at følge lønudviklingen tager udgangspunkt i indkomstoplysninger om befolkningen i 2020.

På baggrund af de seneste skøn for fremadrettede løn- og prisstigninger¹ vurderes det, at forbrugerprisindekset vil stige med ca. 35,5 pct. fra 2023 til 2035,

¹ Økonomisk redegørelse december 2023, Økonomiministeriet, samt 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027, Finansministeriet.

og at tilpasningsprocenten (der følger lønstigningen to år tidligere) tillagt 2 pct. vil stige med ca. 51,2 pct. i samme periode. Det svarer til, at sociale pensioner med inflationsreguleringen vil være 10,4 pct. lavere end med den nuværende regulering i 2035.

Tilsvarende vil andre relevante overførselsindkomster, der reguleres med tilpasningsprocenten tillagt 1,7 pct.² frem til 2030 og tillagt 2 pct. herefter, være 8,6 pct. lavere end med den nuværende regulering i 2035.

Skønnede virkninger af forslagene

Ministeriernes regneprincipper og sædvanlige tilgang til skøn for de fordelingsmæssige konsekvenser tager udgangspunkt i, at der i eksisterende systemer indføres marginale ændringer. Fordelingsvirkningerne opgøres med udgangspunkt i de umiddelbare virkninger og afspejler ikke de forventede adfærdsvirkninger.

De opgjorte fordelingsvirkninger bør derfor alene fortolkes som vejledende skøn for de mulige fordelingsmæssige konsekvenser. Det skyldes, at forslagene må forventes at indebære betydelige adfældsændringer, som efter de sædvanlige regneprincipper ikke indregnes i de skønnede fordelingsvirkninger. Ligesom der ikke er taget højde for alle samspilseffekter mellem de enkelte initiativer på overførselsområdet.

Der er i opgørelsen af de fordelingsmæssige konsekvenser ikke foretaget en vurdering af eventuelle fordelingsvirkninger af udmøntningen af de sparede penge, som forslaget vil medføre.

Det vurderes, at forslagene isoleret set bidrager til at reducere de gennemsnitlige disponible indkomster med hhv. 0,2, 0,2 og 1,2 pct., *jf. tabel 1*. Det bemærkes dog, at der er stor spredning på tværs af indkomstdeciler.

² I årene frem til 2030 overføres 0,3 pct. af overførselsydelsen til en obligatorisk fradragsberettiget livsvarig pensionsordning.

Tabel 1 Umiddelbar virkning på de disponible indkomster opdelt på indkomstdeciler

Initiativ	Kontanthjælpsforslag ¹⁾		SU-forslag ²⁾		Inflationsregulering af overførselsindkomster, 2023-2035 ³⁾	
	Kroner	Pct.	Kroner	Pct.	Kroner	Pct.
Indkomstdecil						
1.	-3.000	-3,9	-1.700	-2,1	-3.600	-3,9
2.	-1.000	-0,9	-900	-0,7	-6.300	-4,2
3.	-200	-0,2	-400	-0,3	-7.000	-3,9
4.	-100	-0,1	-300	-0,2	-4.700	-2,4
5.	-100	-0,1	-200	-0,1	-3.200	-1,5
6.	0	0,0	-200	-0,1	-2.500	-1,1
7.	0	0,0	-100	-0,1	-1.900	-0,7
8.	0	0,0	-100	0,0	-1.500	-0,5
9.	0	0,0	-0	0,0	-1.200	-0,4
10.	0	0,0	-0	0,0	-1.000	-0,2
I alt	-500	-0,2	-400	-0,2	-3.300	-1,2

Anm.: Indkomstdecilerne er opgjort på baggrund af de familieækvivalerede disponible indkomster. Virkningerne er opgjort enkeltvis og beregnet på baggrund af forskellige datagrundlag.

1) Baseret på oplysninger fra 2019.

2) Baseret på oplysninger fra 2019.

3) Baseret på oplysninger fra 2020.

Kilde: Egne og Beskæftigelsesministeriets beregninger på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Det bemærkes, at der i Danmark ikke findes en officiel definition af fattigdom. I stedet er den umiddelbare virkning på antal personer i lavindkomstgruppen opgjort.

Det vurderes, at forslagene isoleret set bidrager til at øge indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med hhv. 0,22, 0,15 og 0,71 pct.-point, *jf. tabel 2*.

Tabel 2 Umiddelbar virkning på indkomstforskellene og antal personer i lavindkomstgruppen

Initiativ	Indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten	Lavindkomstgruppen	Heraf børn i lavindkomstgruppen
	Pct.-point	-----Antal-----	
Kontanthjælpsforslag	0,22	26.000	6.000
SU-forslag	0,15	15.500	1.100
Inflationsregulering af overførselsindkomster, 2023-2035	0,71	50.000	9.300

Anm.: Se anmærkning til tabel 1.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Med venlig hilsen

Stephanie Lose
Økonomiminister